

พัฒนาการของไฟ แบ่งเป็น 3 ชั้น คือ

1. **ไฟขั้นต้น** หมายถึง เมื่อไฟเริ่มเกิด ตั้งแต่เวลา 0-4 นาที ทำให้เกิดความร้อนตั้งแต่ 0-200 องศาเซลเซียส

2. **ไฟขั้นกลาง** หมายถึง เมื่อไฟเกิด ตั้งแต่เวลา 4-8 นาที ทำให้เกิดความร้อนตั้งแต่ 200-600 องศาเซลเซียส

3. **ไฟขั้นรุนแรง** หมายถึง เมื่อไฟเกิด ตั้งแต่เวลา 8 นาที เป็นต้นไป ทำให้เกิดความร้อนตั้งแต่ 1,000 องศาเซลเซียส ขึ้นไป

องค์ประกอบของไฟ ประกอบด้วย

1. เชื้อเพลิง

2. ออกซิเจน ที่อยู่ในบรรยากาศมีอยู่ 21 % แต่ออกซิเจนที่ใช้ในการจุดติดของไฟต้องมีอยู่ในบรรยากาศ **ไม่ต่ำกว่า 16%** จึงจะหาให้เกิดการจุดติดขึ้นได้

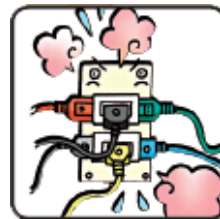
3. ความร้อน หมายถึง ความร้อนที่ไปยกอุณหภูมิจากจุดวาบไฟให้ถึง **จุดติดไฟ**

สาเหตุการเกิดเพลิงไหม้

ความประมาทและความ

รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ทั้งการไม่ดับไฟบูหรือก่อนทิ้ง การจุดธูปเทียน หรือยากันยุงทิ้งไว้โดยไม่มีคนดูแล การเผาขยะ และหญ้าแห้งใกล้วัสดุติดไฟง่ายโดยไม่ดูแลอย่างใกล้ชิด รวมถึงการจัดเก็บวัสดุที่เป็นเชื้อเพลิงใกล้แหล่งความร้อน ทำให้เกิดเพลิงไหม้ได้

ไฟฟ้าลัดวงจร

การใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ไม่ได้มาตรฐาน สายไฟฟ้าเสื่อมสภาพ การใช้งานเครื่องใช้ไฟฟ้าอย่างไม่ถูกวิธีการไม่ดูแล เครื่องใช้ไฟฟ้าให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน รวมถึงการใช้ฟิวส์หรือสายไฟฟ้าที่มีขนาดไม่เหมาะสมกับปริมาณกระแสไฟฟ้า ทำให้ไฟฟ้าลัดวงจรเป็นสาเหตุให้เกิดเพลิงไหม้ได้

ก๊าซหุงต้มรั่วไหล

เนื่องจากก๊าซหุงต้มเป็นเชื้อเพลิงที่มีคุณสมบัติไวไฟ หากใช้งานก๊าซหุงต้มอย่างไม่ถูกวิธีหรือถังก๊าซไม่ได้มาตรฐาน อาจทำให้ก๊าซรั่วไหลและหากมีประกายไฟ บริเวณดังกล่าว จะส่งผลให้เกิดระเบิดและ เพลิงไหม้ได้

การป้องกันอัคคีภัยอยู่ 5 ประการ คือ

1. **การจัดระเบียบเรียบร้อยภายในและภายนอกอาคารให้ดี** เช่น การขจัดสิ่งรกรุงรังภายในอาคาร บ้านเรือนให้หมดไป โดยการเก็บรักษาสิ่งที่จะเกิดอัคคีภัยได้ง่ายไว้ให้เป็นสัดส่วน ซึ่งเป็นบันได ขั้นต้นในการป้องกันอัคคีภัย

2. **การตรวจตราซ่อมบำรุงบรรดาสิ่งที่มาใช้ในการประกอบกิจการ** เช่น สายไฟฟ้า เครื่องจักรกล เครื่องทำความร้อน ให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์และความปลอดภัย

3. **อย่าฝ่าฝืนข้อห้ามที่จิตสำนึกควรพึงระวัง** เช่น

(1) อย่าปล่อยให้เด็กเล่นไฟ

(2) อย่าจุดธูปเทียนบูชาพระทิ้งไว้

(3) อย่าวางกันบูหรือที่ขอบจานที่เปียกหรือหรือขี้ดักไม่หมด ทำให้พลัดตกจากจาน หรือสูบบุหรี่บนที่นอน

(4) อย่าใช้เครื่องต้มน้ำไฟฟ้าแล้วเสียบปลั๊กจนน้ำแห้ง

(5) อย่าเปิดพัดลมแล้วไม่ปิดปล่อยให้หมุนค้างคืนค้างวัน

(6) วางเครื่องไฟฟ้า เช่น โทรทัศน์ ตู้เย็น ติดฝาผนัง ความร้อนระบายออกไม่ได้ตามที่ควรเป็น เครื่องร้อนจนไหม้ตัวเองขึ้น

(7) อย่าหมกเศษผ้าซีรี่ย์ วางไม้กวาด ดอกหญ้า หรือชุกเศษกระดาษไว้หลังตู้เย็น บางครั้ง สัตว์เลี้ยงในอาคารก็คาบเศษสิ่งไม่ใช่ไป สะสมไว้หลังตู้เย็นที่มีอุณหภูมิเกิดการคุไหมขึ้น

(8) อย่าใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าที่ไม่ได้มาตรฐานหรือปลอมแปลงคุณภาพ

(9) อย่าจุดหรือเผาขยะมูลฝอย หญ้าแห้ง โดยไม่มีคนดูแล เพราะไฟที่ยังไม่ดับเกิดลมพัด คุขึ้นมาอีก มีลูกไฟปลิวไปจุดติดบริเวณใกล้เคียงได้

(10) อย่าลืมหาปลั๊กไฟทิ้งไว้

(11) อย่าทิ้งอาคารบ้านเรือนหรือคนชรา และเด็กไว้โดยไม่มีผู้ดูแล

(12) อย่าสูบบุหรี่ขณะเติมน้ำมันรถ

(13) ดูแลการหุงต้ม เมื่อเสร็จการหุงต้มแล้วให้ดับไฟ ถ้าใช้เตาแก๊สต้องปิดวาล์วเตาแก๊ส และถังแก๊สให้เรียบร้อย

(14) เกิดไฟฟ้าลัดวงจรในคินฝนตกหนัก เพราะสายไฟที่เก่าเปื่อย เมื่อวางทับอยู่กับผ้า เพดาน ไม้ผู้ที่มีความชื้นยอมเกิดอันตราย จากกระแสไฟฟ้าขึ้นได้

(15) เตาแก๊สหุงต้มในครัวเรือนหรือสำนักงานเกิดรั่ว

4. **ความร่วมมือที่ดี** จะต้องปฏิบัติตามคำแนะนำที่เจ้าหน้าที่ดับเพลิง จนท.ป้องกัน อัคคีภัยได้ให้ไว้ และปฏิบัติตามข้อห้ามที่วางไว้

5. **ประการสุดท้าย** จะต้องมิน้ำในตุ่มเตรียมไว้สำหรับสาดรด เพื่อให้อาคารเปียกชุ่มก่อนไฟจะมาถึง เตรียมทรายและเครื่องมืดับเพลิงเคมีไว้ให้ถูกที่ถูกทางสำหรับดับเพลิงขั้นต้น และต้องรู้จักการใช้เครื่องดับเพลิงเคมีด้วย และระลึกอยู่เสมอว่าเมื่อเกิดเพลิงไหม้แล้วจะต้องปฏิบัติดังนี้

(1) แจ้งข่าวเพลิงไหม้ทันที โทร. 199 หรือสถานีดับเพลิงสถานีตำรวจใกล้เคียง

(2) ดับเพลิงด้วยเครื่องดับเพลิงที่มีอยู่ในบริเวณที่ใกล้เคียงกับที่เกิดเหตุ

(3) หากดับเพลิงขั้นต้นไม่ได้ให้ปิดประตู หน้าต่างบ้านและอาคารทุกบานและอุดท่อ ทางต่างๆ ที่อาจเป็นทางผ่านความร้อน ก๊าซ และควันเพลิงเสียด้วย

อัคคีภัย ภัยร้ายที่ใกล้ตัว

ข้อควรปฏิบัติเมื่อเกิดเพลิงไหม้

1. ตะโกนหรือส่งสัญญาณแจ้งเหตุให้ผู้อื่นทราบทันที
2. รีบออกจากอาคารอย่างเป็นระเบียบ โดยเร็วที่สุด และไม่ควรกลับเข้าไปในอาคารอีก
3. หากต้องอพยพออกจากห้อง ควรใช้มือสัมผัสสปริงบริเวณผนังหรืออั้งไถ่ๆ ลูกบิดประตู ถ้ามีความร้อนสูง แสดงว่าเกิดเพลิงไหม้บริเวณไถ่ๆ ห้ามเปิดประตูโดยเด็ดขาด
4. ควรหนีไฟลงด้านล่างของอาคาร โดยใช้บันไดหนีไฟด้านนอกอาคาร แต่ถ้าลงทางบันไดไม่ได้ ให้ลงทางหน้าต่าง โดยใช้เชือก หรือผ้ายาวผูกตัวแล้วโหนลงมา ส่วนการกระโดดลงจากอาคาร ควรมีเบาะหรือฟูกที่นอนรองรับ
5. ห้ามใช้ลิฟท์ เพราะขณะเกิดเพลิงไหม้ ไฟฟ้าจะดับ ทำให้ลิฟท์ค้าง จะทำให้ด้านในของตัวลิฟท์ไม่มีอากาศ
6. หากเส้นทางหนีไฟเต็มไปด้วยตัวกลุ่มควัน ให้ใช้ผ้าชุบน้ำมาคลุมตัว และปิดจมูก ป้องกันการสำลักควัน แล้วหมอบคลานเนื่องจากอากาศบริสุทธิ์จะอยู่ด้านล่าง(เหนือพื้น)
7. ไม่ควรหนีไฟเข้าไปหลบในห้องต่างๆ ที่เป็นจุดอับภายในอาคาร เช่น ห้องน้ำ ที่แม่ใน ช่วงแรกจะปลอดภัย แต่เมื่อไฟลุกลาม น้ำที่อยู่ในห้องอาจไม่เพียงพอสำหรับดับไฟ และความร้อนของไฟจะส่งผลให้น้ำมีความร้อนสูงขึ้นจนสามารถลวกให้เสียชีวิตได้

8. กรณีติดอยู่ในห้องที่ไม่สามารถหลบหนีออกมาได้ ให้ปิดประตูหน้าต่าง ใช้ผ้าชุบน้ำอุดตามช่องว่างทั้งหมดป้องกันควันลอยเข้าไป และรีบส่งสัญญาณขอความช่วยเหลือ เช่น โทรศัพท์ โบกผ้า หรือเป่านกหวีด

9. หากถูกไฟไหม้ติดตัว อย่าใช้มือตบไฟ เพราะจะทำให้ไฟลุกลามมากขึ้น ให้ถอดเสื้อผ้าออกทันที แล้วล้มตัวลงที่พื้น กลิ้งตัวไปมาเพื่อดับไฟ กรณีที่ไฟไหม้ร่างกายผู้อื่น ให้ใช้ผ้าห่มพันตัวหลายๆ ชั้น จนกว่าไฟจะดับ แล้วใช้น้ำราดตัวแล้วห่มด้วยผ้าแห้ง

10. ถ้าจำเป็นต้องวิ่งฝ่าเปลวไฟให้ใช้ผ้าชุบน้ำจนเปียกคลุมตัวก่อนวิ่งฝ่าออกไป

ทั้งนี้ จงอย่าลืมว่า สิ่งสำคัญที่สุดของการหนีรอดจากเหตุอัคคีภัย คือ **การมีสติ**เป็นอันดับแรก เพราะจะทำให้คุณสามารถหนีเอาตัวรอด และช่วยเหลือผู้ร่วมชะตากรรมให้ออกมาจากบริเวณดังกล่าวได้อย่างปลอดภัย

ข้อควรระวังและวิธีปฏิบัติเมื่อแก๊สรั่ว

- (1) เมื่อได้กลิ่นแก๊สปิดวาล์วหัวถังทันที
- (2) เปิดประตู หน้าต่าง ให้อากาศถ่ายเท เพื่อให้แก๊สเจือจาง
- (3) ห้ามจุดไม้ขีด ไฟแช็ก เปิด-ปิดสวิตช์ไฟ หรือเครื่องใช้ไฟฟ้าในบริเวณที่มีแก๊สรั่ว

- (4) ใช้ไม้กวาดกวาดแก๊สออกทางประตู
- (5) ตรวจสอบหาที่รั่วและแก้ไขทันที
- (6) หากถังแก๊สมีรอยรั่วให้นำถังแก๊สนั้นไว้ในที่โล่งที่ปลอดภัย
- (7) ท่อยางต้องไม่อยู่ใกล้เปลวไฟ
- (8) ห้องน้ำที่ใช้เครื่องทำน้ำร้อนแก๊สควรมีช่องระบายอากาศเพื่อไม่ให้มีแก๊สออกซิเจนเพียงพอทำอย่างไรให้เกิดเพลิงไหม้มีน้อยที่สุด

ความเสียหายที่เกิดจากอัคคีภัย เป็นการยากที่จะควบคุมและป้องกันมิให้เกิดขึ้นได้อย่างเด็ดขาดและเสมอไปเพราะ อัคคีภัยนั้นเปรียบเสมือน "ศัตรูที่ไม่รู้จักกลับ" และความประมาทเลินเล่อของผู้ทำงานหรือผู้ประกอบการเป็นจำนวนมาก ย่อมจะเกิดและมีขึ้นได้ไม่วันใดก็วันหนึ่งแต่ทั้งนี้จะเป็นการดีหากเราสามารถป้องกัน มิให้เกิดเพลิงไหม้ขึ้นเพราะไม่ว่าเพลิงไหม้จะเกิดขึ้นเล็กน้อยสักเพียงใดก็ล้วนจะนำมาซึ่งความเสียหายทางทรัพย์สินเงินทอง เวลา หรือแม้กระทั่งสุขภาพจิต

ด้วยความปรารถนาดี จาก.....

อบต. นารายควาย

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม
โทร 042-051063 , 087-229-2724
โทรสาร 042-051062 ,วิทยุ 162.475 Mhz
www.naratkwai.go.th

